

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-11М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «**Правові аспекти вирішення
спорів в публічному управлінні**»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Державна служба»
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування» денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 4 від 30.12.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних робіт та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Правові аспекти вирішення спорів в публічному управлінні» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Державна служба» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. – Рівне : НУВГП, 2024. – 46 с.

Укладач: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник групи забезпечення освітньої програми «Державна служба» Тихончук Л. Х.

Попередня версія методичних вказівок 07-06-54М

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади вирішення спорів в публічному управлінні та адмініструванні</i>	12
<i>Змістовий модуль 2. Аналіз та дослідження спорів та конфліктів в сфері публічного управління та адміністрування</i>	19
Підготовка до контрольних заходів.....	27
Список рекомендованих джерел.....	43

© Л. Х. Тихончук, 2024
© НУВГП, 2024

Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правові аспекти вирішення спорів в публічному управлінні» призначена для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Державна служба» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання та є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що дозволяє набуті відповідної компетентності.

Даний курс акцентує увагу на аналізі спорів в органах публічного управління та адміністрування. Ціль вивчення дисципліни – здійснити правовий аналіз повноважень публічних органів на державному, регіональному, локальному рівнях. Процедур правового супроводу прийняття рішень в органах публічної влади та їх дотримання, аналіз бездіяльності, правовий супровід адміністративних проваджень, аналіз створення та функціонування громадських організацій, державних підприємств та установ. Здобувачі повинні здійснювати правовий аналіз спірних ситуацій в публічних органах та їх супровід, при цьому визначати норми матеріального та процесуального права, сторін та учасників, можливість медіативного вирішення спору, опрацьовувати судову практику з подібних правовідносин, складати процесуальні документи, подавати до контролюючих органів або судових інстанцій відповідних заяв або процесуальних документів.

Актуальність. Правовий аналіз різних сфер публічного управління та адміністрування, в т.ч. врахування особливостей воєнного та повоєнного регулювання, особливості надання адміністративних послуг, супровід адміністративних спорів. Від розуміння спеціалістами цих аспектів та аналізу спірних ситуацій в публічних органах

залежить ефективність реалізації політик на державному та локальному рівнях, побудова ефективної комунікації між громадянами та владою.

Метою викладання дисципліни є: набуття навичок щодо правового аналізу публічного управління та адміністрування на різних рівнях, аналіз спірних ситуацій в публічному управлінні та адмініструванні, державних установах та підприємствах, визначення правових норм в різних спірних ситуаціях на локальному, регіональному та державному рівнях, визначення сторін та учасників, вивчення можливості медіативного вирішення спору, опрацювання судової практики з подібних правовідносин (адміністративне, цивільне, господарське судочинство), підготовка процесуальних документів, звернення до контролюючих органів або судових інстанцій, підготовка відповідних заяв або процесуальних документів. Набуття навичок правового супроводу діяльності військових адміністрацій, конфліктів та спорів, які можуть виникати в їх діяльності.

Завдання: Навчити розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення; здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при реорганізації управлінських та загально організаційних структур.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

отримати компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК 12. Здатність впроваджувати нові підходи та їх реалізовувати в сфері соціального захисту з врахуванням воєнних викликів

Мати результати навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально організаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

РН 13. Розробляти ефективні управлінські рішення для забезпечення розвитку екологічного та енергетичного потенціалу регіонів з використанням проєктного підходу.

РН 14. Розробляти та впроваджувати нові підходи в сфері соціального захисту з врахуванням воєнних викликів

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться

згідно графіку, затвердженого кафедрою публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;

- підготовка до практичних занять;

- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;

- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;

- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами даної дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей

№ з/п	Назва теми
1	Правові засади державної служби України
2	Організаційно-правовий аудит в органах публічної влади
3	Заяви, звернення, скарги громадян. Петиції
4	Запити на публічну інформацію
5	Ієрархія нормативно-правових актів, що регламентують державну службу
6	Дозвільні та реєстраційні правовідносини.
7	Адвокатура. Нотаріат. Банкрутство.
8	Представництво.
9	Служба в органах місцевого самоврядування
10	Колаборація . Притягнення до відповідальності.
11	ЗУ Про державний бюджет.
12	Особливості функціонування військових адміністрацій
13	Порядок фіксації пошкодженого майна громадян та комунального майна під час війни
14	Правове регулювання комісій по соціальному захисту (Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Супровід опіки та піклування. Насильство в сім'ї.)
15	Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції
16	Проведення відкритих торгів, торги з особливостями, переговорні процедури, спрощені закупівлі, Договори про закупівлю без використання електронної системи закупівель

17	Поняття правотворчої помилки
18	Центри надання безкоштовної правової допомоги
19	Особливості правовідносин та спорів в сфері: управління системою охорони здоров'я, освіти, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів, управління державного та комунального майна, просторового планування планування розвитку територіями, туризму і т.д.
20	Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акта. Правові колізії
22	Спори в сфері приватизації, оренди комунального або державного майна.
23	Особливості вирішення спорів на окупованих, звільних територіях, на територіях де проводяться військові дії. Порядок оцінки збитків та юридичний супровід за захистом прав
24	Цифровізація публічної служби
	Правовий аспекти бронювання спеціалістів на державній служби;
25	Правове регулювання ПУА охорони безпеки гігієни праці

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади правових аспектів вирішення спорів в публічному управлінні та адмініструванні.

Практичне заняття № 1

Правові засади публічної служби України. Адміністративна юстиція в Україні. Правотворча техніка.

Опис теми: Правові засади державної служби України. Загальна характеристика правового регулювання державного управління Теоретичні засади адміністративної юстиції. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акта. Правове забезпечення діяльності Верховної Ради України. Конституційно-правове регулювання діяльності Президента України. Система органів виконавчої влади: правове забезпечення. Правові засади діяльності Конституційного Суду України. Судова влада та прокуратура в Україні: правове регулювання. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні.

Мета: Оволодіти основами правового регулювання діяльності державної служби України, конституційні засади функціонування. Завдання та функції адміністративної юстиції. Застосування правотворчої техніки.

Норма часу (за навчальною програмою): – денна -3/ заочна
1

Питання для обговорення:

- Правові засади публічної та державної державної служби України.
- Загальна характеристика правового регулювання державного управління
- Теоретичні засади адміністративної юстиції.
- Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акта.
- Правове забезпечення діяльності Верховної Ради України
- Конституційно-правове регулювання діяльності Президента України .
- Система органів виконавчої влади: правове забезпечення
- Правові засади діяльності Конституційного Суду України. Судова влада та прокуратура в Україні: правове регулювання .
- Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні.

Питання для самостійного опрацювання

1. Аналіз Європейської хартії місцевого самоврядування. Законодавчо-нормативне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.

2. Особливості правового регулювання місцевого самоврядування АР Крим, м. Київ.

3. Адміністративне судочинство.

4. Діяльність та бездіяльність ОМС: приклади та аналіз. Створення громадської організації в територіальній громаді.

5. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акту. Правові колізії.:

-Як створюються та розробляються нормативно-правові акти з врахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції.

- Європейські стандарти правил проектування нормативно-правових актів.

- Порядок внесення змін до чинного нормативно-правового акту.

6. Вивчити сайти громади м. Києва та його районів

7. Розробити алгоритм погодження законодавчих актів.

Практичне заняття № 2

Правове регулювання державної служби та статусу державного службовця. НАДС, НСПП– денна 3/ заочна

Опис теми: Сутність державної служби. Державний службовець. Вступ на публічну службу і порядок заміщення посад публічної служби. Правовий механізм проходження публічної служби. Правові форми стимулювання публічних службовців та теоретико-правові засади юридичної відповідальності публічного службовця. Поняття та види юридичної відповідальності публічного службовця. Принципи юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності публічних службовців. Механізм притягнення до відповідальності публічного службовця. Гарантії прав державних службовців під час застосування дисциплінарного стягнення. Правові аспекти кадрового регулювання під час війни.

Мета: Проаналізувати порядок прийому та звільнення державного службовця, виконання завдань, звільнення, притягнення до відповідальності. Судові прецеденти.

Аналіз ситуацій

Норма часу (за навчальною програмою): денна: 3 год./ заочна : 1 год.

Питання для обговорення:

1. Сутність службових відносин .

2. Державний службовець. Вступ на публічну службу і порядок заміщення посад публічної служби .

3. Правовий механізм проходження публічної служби .

4. Правові форми стимулювання публічних службовців та теоретико-правові засади юридичної відповідальності публічного службовця .

5. Поняття та види юридичної відповідальності публічного службовця .

6. Принципи юридичної відповідальності . Підстави юридичної відповідальності публічних службовців.

7. Механізм притягнення до відповідальності публічного службовця .

8. Гарантії прав державних службовців під час застосування дисциплінарного стягнення. Правові аспекти кадрового регулювання під час війни.

9. Роль Національної служби посередництва та примирення у врегулюванні трудових спорів.

10. Роль Національного агенства державної служби України в розвитку ДС.

Додаткові питання для обговорення:

Розгляд заяв, звернень, скарг, що подаються суб'єктами звернення, у порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян». Розгляд запитів на публічну інформацію, що були подані запитувачами в порядку, визначеному Законом України «Про доступ до публічної інформації». Аналіз спорів по захисту прав голови, громади, виконавчого комітету.

Питання для самостійного опрацювання

1. Підготовка рішень, розпоряджень голови та виконавчого комітету.
2. Розробка регламентів, посадових інструкцій.

Практичне заняття № 3

Адміністративне судочинство. Публічно-правові спори. Правозахисна функція держави .

Опис теми: Вирішення публічно-правових спорів в Україні. Стадії адміністративного судочинства. Складання процесуальних документів. Євроінтеграційні реформи адміністративного судочинства. Світові практики правозахисту в публічній сфері . Адміністративно-правові засади функціонування інституту омбудсмана у сфері реалізації правозахисної функції держави. Адміністративно-правове регулювання реалізації правозахисної функції держави інституціями громадянського суспільства .

. – денна:3 год./ заочна : 1год.

Мета: Визначення сторін та предмету в публічно-правових спорах, вид судочинства , засвоєння основ адміністративного судочинства, проведення аналізу публічно-правових спорів. Прийняття та оскарження нормативно-правових актів України. Виокремлення правозахисної функції держави.

Норма часу (за навчальною програмою): денна:3 год./ заочна : 1 год.

План

1. Вирішення публічно-правових спорів в Україні.
Стадії адміністративного судочинства. Складання процесуальних документів.
2. Євроінтеграційні реформи адміністративного судочинства.
3. Світові практики правозахисту в публічній сфері .
4. Адміністративно-правові засади функціонування інституту омбудсмана у сфері реалізації правозахисної функції держави.

5. Адміністративно-правове регулювання реалізації правозахисної функції держави інституціями громадянського суспільства.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. *Житлові земельні майнові спори – аналіз.*
2. *Цивільний позов, що заявлений в межах розгляду кримінальної справи – підготовка.*
3. *Справи окремого провадження – види.*
4. *Справи про адміністративні правопорушення , адміністративні спори – підготовка кейсів.*
5. *Кримінальні справи про обвинувачення осіб у заволодінні коштами державного бюджету; - приклад.*
6. *Кримінальні справи в яких територіальна громада в особі ради набуває статус потерпілої сторони.*
7. *Особливості правовідносин та спорів в сфері управління системою охорони здоров'я, освіти, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів, управління державного та комунального майна, просторового планування розвитку територіями, туризму і т.д.*
8. *Приклади дозвільних та реєстраційних правовідносини.*
9. *Представництво – види документів.*
10. *Центри надання безкоштовної правової допомоги – правове регулювання, функції, зв'язок з громадами.*
11. *Медіація в адміністративних справах - приклади застосування.*

Практичне заняття № 4

Демократія участі. Цифровізація ПУА – правовий аспект

Опис теми: *Участь громадянського суспільства в публічному адмініструванні - демократія участі. Демократія участі - змістовна і термінологічна характеристика. Територіальні механізми демократії участі. Державні механізми демократії участі. Обсяг повноважень представників громадянського суспільства у публічному адмініструванні. Переваги та проблеми участі представників громадськості у публічному адмініструванні. Правове регулювання цифровізації публічної служби, інноваційні процеси.*

Мета: Визначити роль громадянського суспільства в публічному адмініструванні, застосування механізмів участі, проаналізувати норми права в процесі цифровізації публічного управління.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

- 1. Участь громадянського суспільства в публічному адмініструванні - демократія участі.*
- 2. Демократія участі - змістовна і термінологічна характеристика.*
- 3. Територіальні механізми демократії участі.*
- 5. Державні механізми демократії участі.*
- 6. Обсяг повноважень представників громадянського суспільства у публічному адмініструванні.*
- 7. Переваги та проблеми участі представників громадськості у публічному адмініструванні .*
- 8. Нормативне регулювання системи організації діджиталізації адміністративних процесів.*

Питання для самостійного опрацювання

- 1. Правова база управління публічними фінансами.*
- 2. Поняття правотворчої помилки.*
- 3. Рішення місцевих рад про місцеві бюджети*

4. Булінг. Гендерна рівність. Насильство в сім'ї. Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Робота правоохоронних органів, омс, навчальних закладів, соціальних центрів.

Змістовий модуль 2. Аналіз та дослідження спорів та конфліктів в сфері публічного управління та адміністрування

Практичне заняття 5. Публічне та приватне право. Міжнародне гуманітарне право. Право ЄС.

Опис теми: Відмінність публічного та приватного права. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне правосуддя. Право розв'язання міжнародних спорів. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. Міжнародний арбітраж. Право війни, право збройних конфліктів. Публічне та приватне право. Юридичний статус особи публічного права. Публічно-правові спори. Правовідносини в безпековій сфері. Нотаріат, адвокатура, банкрутство. Право ЄС.

Мета: Набути знань по: аналізу приватних та публічних відносин, нормам міжнародного гуманітарного права, аналізу рішень та здійснення судових процесів в даній сфері. Правове регулювання безпекових відносин.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

- Міжнародне гуманітарне право.
- Міжнародне правосуддя. Право розв'язання міжнародних спорів.

- Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.
- Міжнародний арбітраж.
- Право війни, право збройних конфліктів.
- Публічне та приватне право. Юридичний статус особи публічного права. Публічно-правові спори.
- Правовідносини в безпековій сфері.
- Нотаріат, адвокатура, банкрутство.

Практичне заняття № 6. Правове регулювання виконавчих функцій публічних органів. Види спорів та їх вирішення. Медіація

Опис теми: Управління системою безпеки, правопорядку, пожежної безпеки, розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, освіти, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів, управління державного та комунального майна, просторового планування розвитку територіями, туризму і т.д. Дозвільні та реєстраційні правовідносини. Представництво. Центри надання безкоштовної правової допомоги. Медіація в адміністративних справах.

Мета: Ознайомитись з виконавчими функціями публічних органів. Системою управління та її правовим супроводом. Проаналізувати види спорів та можливості їх вирішення, використовуючи судову практику.

Норма часу (за навчальною програмою): денна: 3 год./ заочна : 0,5 год.

Питання для обговорення:

1. Повноваження органів влади у формуванні а реалізації державних політик.

2. Правила та прийоми правотворчої техніки.
3. Організаційно-правові основи просторового планування розвитку громад та територій.
5. Дозвільні процедури
6. Медіація в адміністративних справах.
7. Правове регулювання роботи державних виконавчих органів.

Практичне заняття 7

Особливості публічного регулювання державних підприємств. Правові засади управління державним майном. Правові аспекти соціального захисту в ПУА: ветерани, військові, впо – особливості правового супроводу

Опис теми: Фонд державного майна України. Створення та ліквідація державних підприємств. Державне та комунальне майно – правовий супровід управління (реєстрація, внесення змін, приватизація, списання). Супровід спорів в соціальній сфері.

Мета: Засвоїти основи правового супроводу: створення та ліквідації державних та комунальних підприємств, приватизації комунального та державного майна. Функції фонду державного майна. Проаналізувати спори в даній сфері. Правові аспекти соціального захисту в ПУА: ветерани, військові, впо – особливості правового супроводу
Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год./ заочна : 0.5 год.*

Питання для обговорення:

1. Завдання ФДМУ
2. Функції ФДМУ
3. Правове регулювання створення , ліквідації, банкрутства державних підприємств.

4. Законодавче регулювання приватизації державного та комунального майна: порівняння, спільне, відмінне. Рішення про приватизацію. Підготовка документів по передачі майна. Види прецедентів в даному виді спорів.. Аналіз закордонної практики.
5. Спори в сфері соціального захисту . Роль держави в знятті соціальної напруги.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

-- Проблемні питання в роботі ФДМУ та його регіональних відділень..

-Облік знищеного під час війни державного майна. Зразки документів.

-ЗУ Про приватизацію державного та комунального майна.

-Практичні кейси спорів в сфері соціального захисту (аналіз судової практики)

Індивідуальні дослідження. Зразки запропонованих тематик.

1. *Правове регулювання статусу окупованих, звільнених, територій на яких ведуться військові дії.. Здійснення правопорядку, судового захисту. Порядок фіксації пошкодженого майна громадян та комунального майна.*

Питання для опрацювання:

Як живуть та працюють громади на окупованих територіях. Державне регулювання процесу самоврядування на даних територіях. Соціальний захист незахищених верств населення.

2. *Колаборація. Притягнення до відповідальності.*

Законодавче регулювання поняття колаборація. Функція правоохоронних органів. Відповідальність. Зібрання доказів. Притягнення до відповідальності. Допомога громадянам та бізнесу на окупованих територіях по здійсненню діяльності.

Питання для опрацювання:

Приклади кейсів по колабораційній діяльності, Роль МВС в аналізі відповідальних. Супровід справ.

Світовий досвід притягнення до відповідальності за колабораційну діяльність. Роль міжнародних організацій у формуванні трибуналу для росії

Контрольні роботи

Варіант 1

1. Розробка проектів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Європейські стандарти правил проектування нормативно-правових актів.
2. Постійно діючі комітети в ВРУ, правові підстави функціонування та прийняття відповідних рішень
3. Оскарження рішення

Підготовка 2 кейсів, процесуальних документів по кожному, підготовка до судових дебатів

Варіант 2

1. Принципи правотворчої техніки:
  - Правила та прийоми правотворчої техніки.
  - Стадії створення нормативно-правового акта.
  - Порядок внесення змін до чинного нормативно-правового акта.

2. Види спорів з державними органами (освіта, культура, охорона здоров'я, земля, будівництво і.т.), правове регулювання. Судова практика. Адміністративні справи. Медіація в адміністративних справах.

3. Звернення та скарги громадян . Петиції. Підготувати – різні види звернень та скарг, петицій (3-5) та підготувати відповіді.

Варіант 3 .

1. Порядок оскарження нормативно-правових актів органів публічного управління. Методологія оцінювання корупційних ризиків - управлінських рішень, проектів нормативно-правових актів. 2. Соціальний захист: правове регулювання, види спорів. Створення державних підприємств, правове регулювання. Види адміністративних спорів, де різні державні органи є стороною по справі (5 прикладів, аналіз : предмет, сторони, рішення, судова практика, правове регулювання).

3. Підготовка та виконання рішень громад, участь старости. Підготувати проект рішення державного органу з питань погодження тарифів (або іншого)на послуги державного підприємства.

СТРУКТУРА ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Державна політика. Вироблення політики. Аналіз політики
2. Конституційно-правові засади ПУА
3. Територіальна основа організації ПУА
4. Правове регулювання адміністративно-територіального устрою України та його реформування.
5. Ветеранська політика держави, правове регулювання
6. Організаційна структура державного управління
7. Розподіл повноважень між рівнями виконавчої влади за рівнями управління

8. Вищі і центральні органи виконавчої влади
9. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції та загального призначення.
10. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування
11. Форми громадської участі в ПУА
12. Правові основи розвитку інститутів громадської участі.
13. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції
14. Європейські стандарти правил проєктування нормативно-правових актів
15. Принципи правотворчої техніки
16. Стадії створення нормативно-правового акту
17. Внесення змін до нормативно-правового акту
18. Оскарження нормативно-правових актів органів ПУ.
19. Правові колізії та проблеми
20. Поняття правотворчої помилки та шляхи її усунення.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється а 100-бальною шкалою, яка розподіляється на дві складові: 1) 60 балів – поточна складова оцінювання; 2) 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки. Модульну або підсумкову (у випадку якщо дисципліна закінчується заліком – модульну) складову

Дорми участі громадськості у публічному управлінні. Зприяння розвитку інститутів громадянського суспільства правові основи, методи, форми; права, можливості створення підприємств, умови їх роботи; державне замовлення на іослуги; оподаткування громадської та благодійної діяльності; державна фінансова підтримка сектору; залучення організацій

оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. У випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом, результати складання таких модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо студента не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій та практичних занять.

Форми поточного контролю:

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни, узгодженими з викладачем;
- перевірка домашніх завдань;
- тестова перевірка знань студентів;
- модульний контроль;
- інші форми.

ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Контрольні роботи

Варіант 1

1. Розробка проектів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Європейські стандарти правил проектування нормативно-правових актів.
2. Постійно діючі комісії в ОМС, правові підстави функціонування та прийняття відповідних рішень
3. Оскарження рішення постійно-діючої комісії громадянином; визнання неправомірними дій посадових осіб ОМС та скасування рішення виконавчого органу МС. – Підготовка 2 кейсів, процесуальних документів по кожному, підготовка до судових дебатів

Варіант 2

1. Принципи правотворчої техніки. Правила та прийоми правотворчої техніки. Стадії створення нормативно-правового акта. Порядок внесення змін до чинного нормативно-правового акта.
2. Види спорів з ОМС в різних сферах наділених повноважень (освіта, культура, охорона здоров'я, земля, будівництво і.т.), правове регулювання. Представництво. Центри надання безкоштовної правової допомоги. Медіація в адміністративних справах.
3. Звернення та скарги громадян до ОМС. Надання відповідей ОМС. Підготувати – різні види звернень та скарг (3-5) та підготувати відповіді.

Варіант 3

1. Порядок оскарження нормативно-правових актів органів публічного управління. Методологія оцінювання

корупційних ризиків управлінських рішень, проектів нормативно-правових актів.

2. ОМС та соціальний захист, правове регулювання; види спорів. Створення ОМС комунальних підприємств, правове регулювання. Виборче право в ОМС. Види адміністративних спорів, де ОМС є стороною по справі.

3. Підготовка та виконання рішень ОМС, участь старости. Підготувати проект рішення ОМС з питань погодження тарифів на послуги комунального підприємства.

ПРИКЛАД ТЕСТОВОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Систему адміністративно-територіального устрою України складають:

Автономна Республіка Крим, області, райони, міста райони в містах, селища і села, всі відповіді вірні

До складу України входить .....області

24,26,28,22,25

2. Які міста в Україні мають спеціальний статус визначений законами

Київ та Севастопіль, Львів, Київ, Севастопіль, Харків

3. Автономна республіка Крим має свою Конституцію?

так

ні

конституція України діє на території АР Крим має спеціальні закони

немає

4. Представницьким органом Автономної республіки Крим є

Верховна Рада Автономної республіки Крим
ВРУ
Офіс президента
Представники регіонів АР Крим
КМУ

5. Урядом Автономної Республіки Крим є

Рада міністрів Автономної Республіки Крим
КМУ
Міністерство оборони України
КМУ
Сімферопольська міська рада

6. Автономна Республіка Крим здійснює нормативне регулювання з питань:

сільського господарства і лісів;
меліорації і кар'єрів;
громадських робіт, ремесел та промислів; благодійництва;
містобудування і житлового господарства;
всі відповіді вірні

7. Автономна Республіка Крим здійснює нормативне регулювання з питань:

всі відповіді вірні
туризму, готельної справи, ярмарків;
музеїв, бібліотек, театрів, інших закладів культури,
історико-культурних заповідників;
транспорту загального користування, автошляхів,
водопроводів;
мисливства, рибальства;
санітарної і лікарняної служб.

8. *Місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Це твердження вірне?*

так

Ні

частково

це не право, це обов'язок

узгоджувати в обласною радою

9. *Особливості здійснення місцевого самоврядування визначені в*

Києві та Севастополі

Києві

Львові

Харкові

Севастополі

10. *Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом*

через органи місцевого самоврядування

через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи

через сільські ради і їх виконавчі органи

через міські ради і їх виконавчі органи

всі відповіді вірні

11. *Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є*

районні та обласні ради

міські ради

селищні ради
сільські ради
обласні державні адміністрації

12. Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати ..... та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна

будинкові органи самоорганізації населення
вуличні органи самоорганізації населення
квартальні органи самоорганізації населення
інші органи самоорганізації населення
всі відповіді вірні

13. Як обирається міський голова

шляхом таємного голосування
голосування районів
за пропозицією ОДА
за поданням президента
за поданням Обласної ради

14. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є

рухоме і нерухоме майно
доходи місцевих бюджетів
інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах
об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад
всі відповіді вірні

15. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування

управляють майном, що є в комунальній власності
затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання
затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання;
встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону
забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю;
вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції
всі відповіді вірні

16. Обласні та районні ради

затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і районів та контролюють їх виконання;
затверджують районні і обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм,
контролюють їх виконання;
вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.
всі відповіді вірні

17. До складу Конституційного Суду України входять ..... суддів Конституційного Суду України. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по..... суддів Конституційного Суду України.

18.....6

15.....5

21.....7

9.....3

6.....2

18. Заява про вирішення земельного спору підлягає поверненню заявнику у випадках, коли:
не додержано вимог щодо оформлення заяви;
заява про вирішення земельного спору від імені заявника подана особою, яка не має відповідних повноважень;
вирішення відповідного земельного спору не належить до повноважень органу, до якого звернулася особа
заява подана без дотримання вимог для її оформлення
всі відповіді вірні

19. Для розгляду та вирішення земельних спорів органами місцевого самоврядування створюються ..... Кількісний та персональний склад комісії затверджується рішенням сільської ради.

узгоджувальні комісії
комітети
експертні кола
громадські обговорення
коаліції

20. Земельні спори ОМС розглядаються за участю ..... сторін, які завчасно повідомляються про час і місце розгляду спору.

зацікавлених сторін
сусідів
громадян
адвоката
суду

21. До прийняття рішення щодо земельного спору за сторонами, які беруть участь у розгляді земельного спору, зберігається право зробити спільну заяву про припинення розгляду спору у зв'язку із .....

примиренням
поділу земельної ділянки
встановлення паркану
підписанням заяви
порозумінням за кавою

22. Засідання земельної комісії оформлюється протоколом, в якому зазначаються:

рік, місяць, число і місце засідання; найменування органу, який розглядає спір, прізвище та ініціали голови та секретаря комісії; справа, що розглядається, імена сторін, які беруть участь у земельному спорі
відомості про явку на засідання сторін та членів комісії;
відомості про роз'яснення сторонам їх прав та обов'язків
опис ходу проведення засідання комісії, у тому числі відомості про заявлені клопотання, основний зміст пояснень сторін; відомості про докази, які надаються сторонами
рекомендації щодо вирішення земельного спору; інші відомості

всі відповіді вірні

23. Земельні спори розглядаються органами місцевого самоврядування у ..... строк з дня подання заяви.

3-х денний строк

5-ти денний

12-денний

тижневий

10-ти денний

24. У разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органу місцевого самоврядування спір вирішується.....

у судовому порядку

медіативним способом

компромісом

домовленістю

зі зброєю

25. За загальним правилом розмежування компетенції судів з розгляду земельних та пов'язаних із земельними відносинами майнових спорів відбувається залежно від .....

суб'єктного складу їх учасників

учасників

суб'єктного складу

місця земельної ділянки

предмету позову

26. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку

набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються

господарськими судами
цивільними
адміністративними
військовими
апеляційними

27. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються господарськими судами а всі інші – в.....

порядку цивільного судочинства
порядку адміністративного судочинства
порядку господарського судочинства
порядку кримінального судочинства
Верховному суді України

28. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються господарськими судами а всі інші – в порядку цивільного судочинства крім спорів, зокрема,.....вирішення яких згідно з пунктами 1, 3 частини першої статті 19 Кодексу

адміністративного судочинства України віднесено до компетенції адміністративних судів

щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень при реалізації ними управлінських функцій у сфері земельних правовідносин

неефективні дії

бездіяльність

несприяття вирішнню спору

при відмові в наданні

29. Медіація це-

позасудова добровільна, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів

судова процедура, передбачена у цивільному, адміністративному та господарському судочинствах, яка полягає у проведенні суддею спільних (за участю всіх сторін) та закритих (з кожною із сторін окремо) нарад з метою мирного врегулювання спору

розв'язання спорів недержавними арбітрами з винесенням рішення, обов'язкового для сторін

сукупність заходів, що здійснюються стороною, права якої порушено, для безпосереднього вирішення спору зі стороною, яка є порушником майнових прав чи інтересів, до звернення до суду.

домовленість

30. Перевагами медіації є:

збереження часу, зусиль та відносин між сторонами

можливість пред'являти ультиматум однієї сторони спору до іншої

можливість досягти публічного осуду дій однієї із сторін

задоволення абсолютно усіх своїх вимог, без необхідності залучати суддю та оплачувати судові витрати уникнення судових спорів

31. Медіатор - це

спеціально підготовлена нейтральна, незалежна, неупереджена фізична особа, яка уповноважена, за участі сторін, з метою запобіганню виникнення або врегулювання конфлікту (спору) шляхом переговорів

особа, яку або призначають відповідні органи, або обирають самі сторони за добровільною згодою з метою розв'язання спорів, конфліктів, суперечок

особа, уповноважена судом для спроби досудового врегулювання спору, у випадках, коли спроба досудового врегулювання спору є обов'язковою перед зверненням до суду

Третя незаінтересована особа, яка була обрана сторонами для вирішення спору та рішення якої містить лише рекомендаційний характер

адвокат

32. Результатом медіації є -

укладення медіаційної угоди;

укладення медіаційної домовленості;

укладення рішення;

домовленість, що була досягнута сторонами та за згодою сторін, може не бути завірена письмово.

судове рішення

33. Хто може бути учасником медіації?

сторони конфлікту

сторона 1,2.. конфлікту – юридичні та фізичні особи і т.д;

медіатор;

Усі вище перелічені.

34. Підстави для здійснення медіаторської діяльності

сертифікат, що підтверджує проходження базової та/або спеціалізованої підготовки медіатора.

вища юридична освіта

вища економічна освіта

диплом у галузі психології

свідоцтво адвоката

35. Мирова угода це -

це письмова домовленість, що укладається сторонами спору з метою його врегулювання на основі взаємних поступок;

це письмова домовленість про відступлення права вимоги на користь однієї за сторін спору;

невід'ємна складова досудового врегулювання спору, перед поданням позовної заяви до суду.

врегулювання спору за участю судді

домовленість усна

36. Поняття виборча система використовують у:

37. Вибори це: 2

38. Крім виборів у суспільстві існують і інші способи формування органів влади

39. До головних функцій виборів можна віднести такі:

40. Нормативно-правовий акт(акти), яким(якими) визначаються повноваження Кабінету Міністрів України:

Статус нормативно-правових актів, які видає Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції

41. Кабінет Міністрів України відповідно до конституційних повноважень є:

42. У ст. 8 Конституції України наводиться наступне положення: ????? має найвищу юридичну силу. ????? та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Які слова пропущені у даному положенні?

43. Узгодьте орган державної влади та форму нормативно-правових актів, які вони приймають (ухвалюють, видають).
44. Назвіть складові терміну «закон».
45. Учасник конкурсу, який не пройшов конкурсний відбір, має право оскаржити рішення конкурсної комісії щодо конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби категорії "А":
46. Учасник конкурсу, який не пройшов конкурсний відбір, має право оскаржити рішення конкурсної комісії щодо конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби категорій "Б" і "В":
47. На посаду державної служби призначається переможець конкурсу. Рішення про призначення на посаду державної служби категорії "А" приймається
48. На посаду державної служби призначається переможець конкурсу. Рішення про призначення на посаду державної служби категорій "Б" і "В" приймається
49. Яка кількість депутатів входить до складу Верховної Ради України
50. До якої функції президента України належить подання на затвердження до Верховної Ради України кандидатури Прем'єр-міністра України?
51. До складу Кабінету Міністрів України входять
52. Робочими органами Кабінету Міністрів України є:
53. Підставою для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності є....., за яке до нього може бути застосоване дисциплінарне стягнення
54. До державних службовців застосовується один із таких видів дисциплінарного стягнення до політичних посад
55. Дисциплінарне провадження порушується шляхом видання відповідного наказу (розпорядження): міністром.....

56. дисциплінарне провадження порушується шляхом видання відповідного наказу (розпорядження): суб'єктом призначення.....

57. Дисциплінарні стягнення накладаються (застосовуються) на державних службовців, які займають посади державної служби категорії "А"

58. Дисциплінарні стягнення накладаються (застосовуються) на державних службовців, на державних службовців, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В"

59. Суб'єкт призначення - державний орган або ....., яким відповідно до законодавства надано повноваження від імені держави призначати на відповідну посаду державної служби в державному органі та звільняти з такої посади

60. За результатами ознайомлення з матеріалами дисциплінарної справи державний службовець має право

61. Публічна інформація – це відображена та задокументована..... та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень

62. Який Закон визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, та інформації, що становить суспільний інтерес

63. Розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше .....робочих днів з дня отримання запиту.

64. Якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших

надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана не пізніше..... з дня отримання запиту

65. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до...

66. Законодавча процедура складається з ряду процедур

67. Вияв законодавчої ініціативи включає

68. Який Закон визначає правила проведення публічних консультацій суб'єктами з питань розроблення, формування та реалізації державної політики у відповідній сфері, вирішення питань місцевого значення шляхом підготовки проектів програмних документів, нормативно-правових актів для узгодження публічних та приватних інтересів

69. Публічні консультації можуть проводитися одночасно в різних формах. Форми публічних консультацій це

70. Щорічний звіт про проведення публічних консультацій повинен містити інформацію про:

71. Внутрішня політика ґрунтується на таких принципах:

Засади внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів

72. Засади внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів

73. Основними засадами внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства є

75. Основними засадами внутрішньої політики в економічній сфері є

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Основи публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни спеціальності 281 / Держ.біотехн. ун-т ; авт.-уклад. О. О. Гуторова. Харків : [б. в.], 2024. 215 с. URL: <http://surl.li/wwhbrh>
2. Право в публічному управлінні. Конспект лекцій / Л. Ю. Величко, О. Г. Рогова; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Харків. регіон. Ін-т держ. упр. Х. : ХарПІ НАДУ "Магістр", 2020. 111 с.
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. Баштанник, А. Новак, Є. Бородін та ін. ; за заг. редакцією В.В. Баштанника. Дніпро : Грані, 2018. 258 с.
4. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, В. І. Мельниченко, С. Д. Дубенко та ін. К. : НАДУ, 2018. 240 с.
5. Кульчій І. О. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 140 с.
6. Розказов А. Г. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Старобільськ : Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», 2018. 146 с.
7. Ковальова Т. В. Державна антикорупційна політика та протидія корупції на публічній службі : навч.- метод. посіб. для дистанційного навчання [Електронний ресурс]. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2018. 180 с. URL: <http://vstup.kbuara.kharkov.ua:8000/client/courses.asp?PageNumber=>
8. Адміністративне право України. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / В. В. Галуцько, В. І. Курило, С. О. Короєд та ін.; за ред. В. В. Галуцька. Херсон : Грінь Д.С., 2015. Т.1. 272 с.
9. Демків Р. Я. Конституційне право України : курс лекцій. Львів : ЛДУВС, 2012. 332 с.

10. Державне право зарубіжних країн (у схемах) : навч. посіб. / Б. В. Калиновський, О. Я. Лапка, Н. Я. Лапка та ін. ; за заг. ред. О. Я. Лапки. К. : КНТ, 2012. 528 с.

10. Perspectives on Public Management and Governance , том 7, випуск 1-2, березень/червень 2024 р., сторінки 1-12. URL: <https://doi.org/10.1093/ppmgov/gvad010> Опубліковано: 18 листопада 2023 р

11. Yesimov, S.S., & Borovikova, V.S. Administrative and legal implementation of the rights of business entities. *Social and Legal Studios*, 2022. 5(3), 16-22.

12. Wu, Yi. Data Governance and Human Rights: An Algorithm Discrimination Literature Review and Bibliometric Analysis. *Journal of Humanities, Arts and Social Science*, 2023, 7(1). P. 128–154. DOI: 10.26855/jhass.2023.01.018

Публікації автора:

Статті:

1. Тихончук Л. Х., Проказюк І. С. Ілюзії минулого: демократії в Європі та європейська інтеграція. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне, 2023. № 4(104). С. 387–394. (фахове видання)

2. Тихончук Л. Х., Бабич С. В. Парламентський контроль під час пандемії covid-19. Пандемія в Україні. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне, 2023. № 4(104). С. 36–56.

3. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Нечипорик І. А. Соціальний діалог як шлях до подолання соціально-трудова конфліктів. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип. 3(103). 2023.

4. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Турчинська О. Б. Колективні трудові спори (конфлікти) та порядок їх вирішення. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип. 3(103). 2023.

5. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Ковальова К. Ю. Запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) та сприяння своєчасному їх вирішенню. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип. 3(103). 2023.

4. Тихончук, Л. Х., Романюк Л. В. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ ЧЕРЕЗ

ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНЕ ПАРТНЕРСТВО. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування, 2023. (2(102)). Р. 339–348.

9. Lesya Tykhonchuk, Sergii Babych. ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19. ПАНДЕМІЯ В УКРАЇНІ *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering* 2023-12-29. Journal article DOI: 10.31713/ve420234. URL <https://doi.org/10.31713/ve420234> Added 2024-05-15 Last modified 2024-05-15

5. Тихончук Л. Х. Особливості імплементації міжнародних стандартів врегулювання міжнародних торгових спорів України на основі процесуальних механізмів СОТ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №2, С. 91–97.

6. Тихончук Л. Х. Транснаціоналізаційні пріоритети формування державних механізмів вирішення торговельних суперечок. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 2. С. 91–97.

7. Tikhonchuk L. Kh. Historical Legal Consideration of Mortgage Obligations. Механизмы разрешения споров в результате гибридных торговых войн. *Eurasian Academic Research Journal*. Yerevan. 2019. № 4 (34). С. 41–47.

Тези конференцій:

1. Тихончук Л. Х., Храпко П. Ю. Злочини в соціокультурній сфері під час війни. *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 502–504.

2. Тихончук Л. Х., Федчик О. Особливості та проблеми правового супроводу трудових відносин у Великобританії. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки*. Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів та здобувачів вищої освіти. Рівне : НУВГП, 2024. С.15–19.

3. Тихончук Л. Х., Бурачик А. А. Механізми публічного регулювання реабілітації військових. *Детермінанти*

соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 485–486.

4. Тихончук Л. Х., Борейчук Ю. Ю. Соціальні стандарти Франції через призму трудового права Європейського союзу. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції, Рівне : НУВГП, 2024. С. 267–269.

5. Тихончук Л. Х., Левицький І. О. Державна реєстрація та публічно-правовий спір. точки дотику. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 299–301.

6. Тихончук Л. Х., Антонюк В. В., Коробова Н. В. Процес примирення як альтернатива вирішення спорів в публічному управлінні. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 322–324.

7. Тихончук Л. Х., Сиротюк О. В. Державне регулювання процедури банкрутства в Україні: нові можливості для кредиторів і боржників. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 337–338.